

ÚRAD PRO VYNÁLEZY
A OBJEVY

POPIS VYNÁLEZU K AUTORSKÉMU OSVEDČENIU

245338
(11) (B1)

(51) Int. Cl.⁴
F 16 D 13/52

(22) Prihlásené 22 02 85

(21) (PV 1286-85)

(40) Zverejnené 17 09 85

(45) Vydané 15 12 88

(75)

Autor vynálezu KOŠÍK EDUARD ing., BRATISLAVA

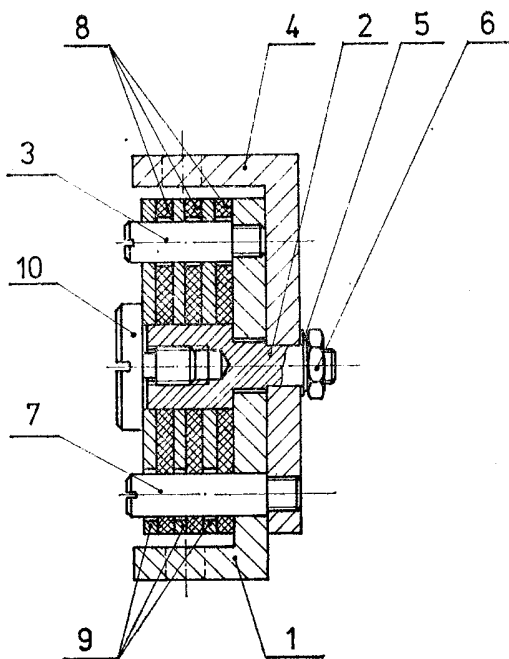
Príloha 1

(54) Kĺbová lamelová spojka pre nastavovanie polohy prístrojov

1

Kĺbová lamelová spojka pre nastavenie polohy prístrojov je určená na polohovanie dvoch prvkov, ktorých poloha sa dá nastavovať ich vzájomným pootočením okolo spoločného stredy otáčania, pričom na fixovanie nastavenej polohy sa využije tretej vlastnosti spojky. Podstata kĺbovej lamelovej spojky pre nastavenie polohy prístrojov spočíva v tom, že cez kruhové výrezy a unášacie otvory v trečích lamelách prechádzajú prvý unášací kolík pevne spojený s prvým upevňovacím uholníkom a druhý unášací kolík pevne spojený s druhým upevňovacím uholníkom, pričom trece lamely sú otočné okolo čapu, ktorý je opatrený nastavovacou skrutkou. Kĺbovej lamelovej spojky možno využiť na polohovanie osvetľovacích lúčov, ktoré využívajú kĺbový systém, ďalej na sklopné nastavovanie polohy televízora, prípadne na polohovanie rysovej dosky.

2

Vynález sa týka kĺbovej lamelovej spojky pre nastavovanie polohy prístrojov, u ktorej sa polohovanie rieši pomocou trecích lamiel unášaných pri nastavovaní polohy cez unášacie otvory pomocou unášacích kolíkov, ktoré pritom voľne prechádzajú cez kruhové výrezy. Lamely sú otočné okolo čapu a sú pritláčané nastavovacou skrutkou.

Doteraz sa používajú kĺbové lamelové spojky, v ktorých sú lamely v tvare predĺžených ramien upevnených na konštrukčné prvky, medzi ktorými má vzniknúť otočný kĺbový pohyb. Takéto konštrukčné prevedenie je robustné, zložité, náročné na materiál, navyše mení trecie vlastnosti vplyvom prostredia, nakoľko sa nedá zapuzdriť.

Uvedené nedostatky odstraňuje kĺbová lamelová spojka pre nastavovanie polohy prístrojov podľa vynálezu, ktorej podstata spočíva v tom, že cez kruhové výrezy a unášacie otvory v trecích lamelách prechádzajú prvý unášací kolík pevne spojený s prvým upevňovacím uholníkom a druhý unášací kolík pevne spojený s druhým upevňovacím uholníkom, pričom trecie lamely sú otočné okolo čapu, ktorý je opatrený nastavovacou skrutkou.

Vynález umožňuje realizovať aj kĺbové spojky o veľmi malých rozmeroch, lebo unášacie kolíky sa dajú umiestniť do blízkosti stredu otáčania. Takáto spojka umožňuje krabicové zapuzdrenie, čo je výhodné ako z hľadiska funkčného, tak aj estetického. Konštrukčne je spojka veľmi jednoduchá, nakoľko je jednoduchého usporiadania a používa jednoduché základné konštrukčné prvky, ako sú unášacie kolíky, čap a trecie lamely, ktoré zjednodušujú prevedenie kĺbovej lamelovej trecej spojky aj tým, že všetky trecie lamely sú rovnaké, iba sa v spojke radia striedavo za sebou s unášacím otvorom hore a s unášacím otvorom dole. Vystriedanie trecích lamiel sa dosiahne ich pootočením o 180°. Výhodou kĺbovej lamelovej spojky pre nastavovanie polohy prístrojov je aj tá vlastnosť, že jej trecí účinok sa dá meniť počtom trecích lamiel.

Na pripojených výkresoch je znázornený príklad prevedenia kĺbovej lamelovej spojky pre nastavovanie polohy prístrojov, kde na obr. 1 je rez spojkou a obr. 2 je bokorys spojky

ky a na obr. 3 je spojka znázornená v šikmom pohľade v rozmontovanom stave.

Na prvý upevňovací uholník 1 je pevne uchytенý prvý unášací kolík 3 a na druhý upevňovací uholník 4 je pevne uchytенý druhý unášací kolík 7. Prvý upevňovací uholník 1 a druhý upevňovací uholník 4 sú navzájom otočne spojené pomocou čapu 2, ktorý sa cez osadenie pevne spojí s druhým upevňovacím uholníkom 4 pomocou podložky 5 a matice 6. Cez prvý unášací kolík 3 a cez druhý unášací kolík 7 sú striedavo naskladané trecie lamely 8, ktoré majú kruhový výrez 11 hore a unášací otvor 14 dole a trecie lamely 9, ktoré majú kruhový výrez 11 dole a unášací otvor 14 hore. Trecie lamely 8, 9 pre vyvolanie trecieho účinku sa stlačia silou vyvolanou od nastavovacej skrutky 10. Posledná trecia lamela musí čiastočne presahovať čap 2, aby bola daná možnosť pre vyvolanie prítlačnej sily na trecie lamely pomocou nastavovacej skrutky 10. Prvý upevňovací uholník 1, ako aj druhý upevňovací uholník 4 sa namontujú na celky, medzi ktorými sa má prevádzať funkčne kĺbový pohyb pomocou skrutiek cez otvory 12, 13.

Pri natáčaní druhého upevňovacieho uholníka 4 sú pomocou druhého unášacieho kolíka 7 unášané trecie lamely 8, ktoré svojimi činnými plochami dosadujú na trecie lamely 9. Takto pri otáčaní druhého upevňovacieho uholníka 4 sa prekonávajú trecie účinky trecích lamiel 8, 9, ktorými sa automaticky zafixuje nastavená poloha kĺbovej lamelovej spojky. Veľkosť trecieho účinku sa dá nastaviť pomocou nastavovacej skrutky 10.

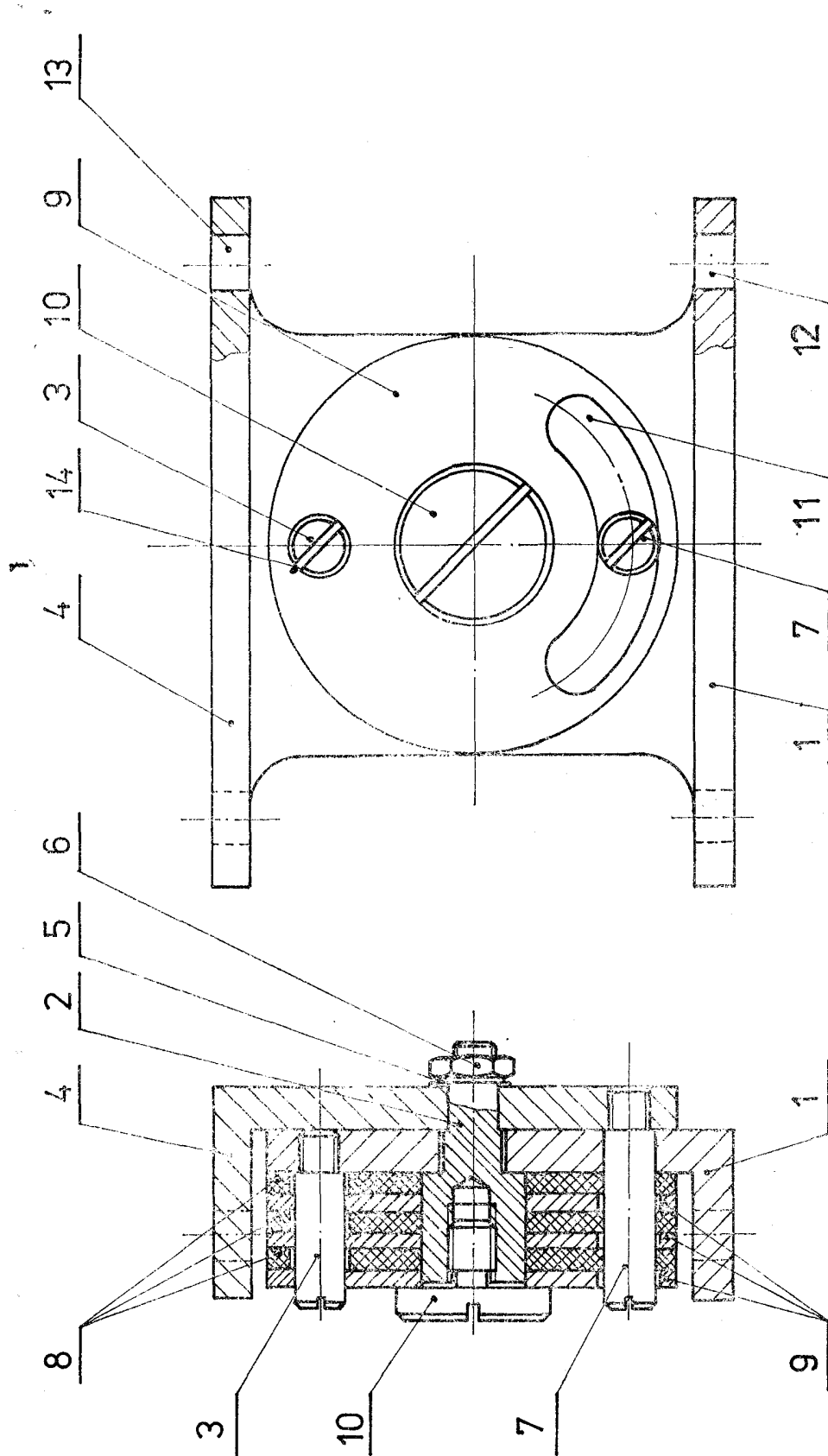
Pre jemnejšie nastavovanie prítlačnej sily a tým tiež trecieho účinku trecích lamiel 8, 9 sa môže vložiť medzi nastavovaciu skrutku 10 a poslednú lamelu 9 prítlačná pružina.

Kĺbová lamelová spojka pre nastavovanie polohy prístrojov sa dá použiť na sklopné nastavovanie polohy televízora, na polohovanie osvetľovacích lúčov, ktoré používajú kĺbový systém, ďalej na polohovanie rysovacích dosiek voči stojanu a v ďalších technických prípadoch, kde sa podobné nastavovanie žiada.

PREDMET VYNÁLEZU

Kĺbová lamelová spojka pre nastavovanie polohy prístrojov vyznačujúca sa tým, že cez kruhové výrezy (11) a unášacie otvory (14) v trecích lamelách (8, 9) prechádzajú prvý unášací kolík (3) pevne spojený s prvým

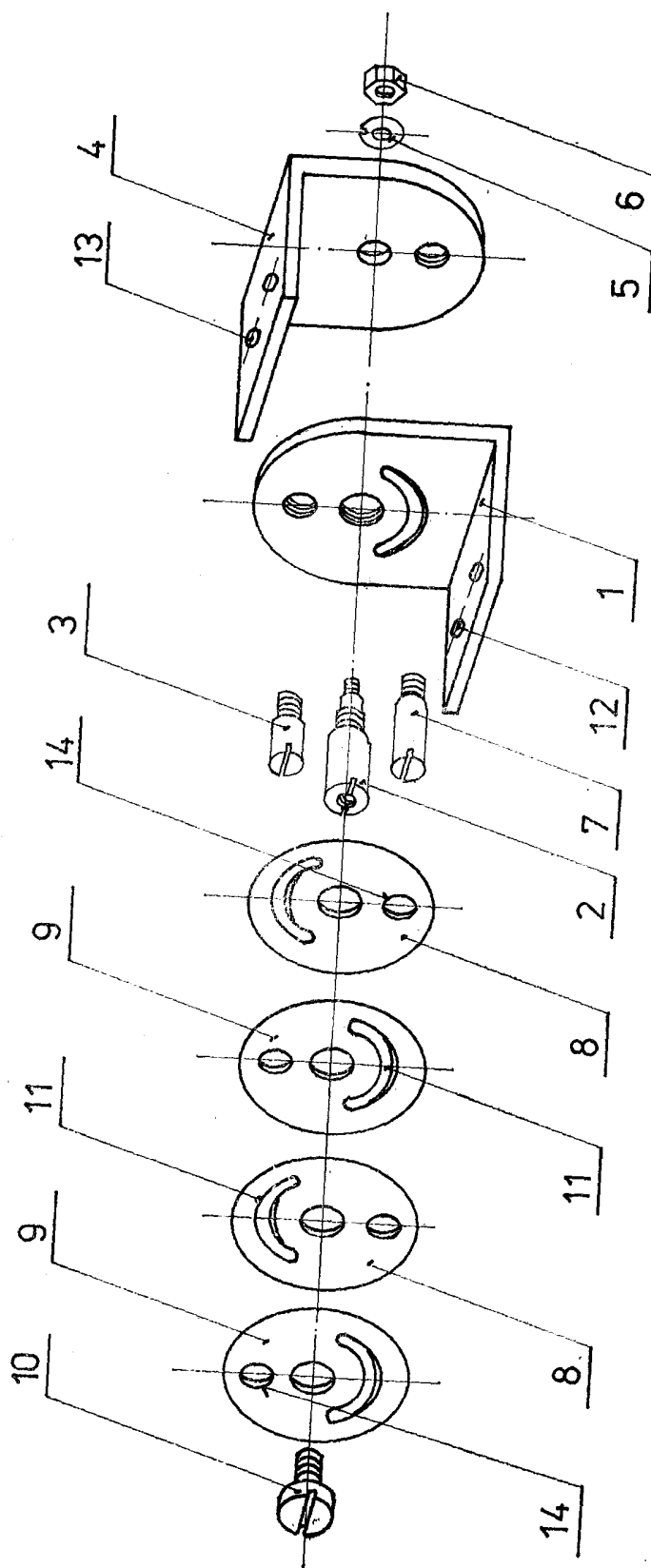
upevňovacím uholníkom (1) a druhý unášací kolík (7) pevne spojený s druhým upevňovacím uholníkom (4), pričom trecie lamely (8, 9) sú otočné okolo čapu (2), ktorý je opatrený nastavovacou skrutkou (10).

Обр. 1

Обр. 2

245338

Obr. 3